
Bilgisayar Programlama 1

DERS 9: VEKTÖRLER VE MATRİSLER

DR. HÜSEYİN BAHTİYAR

Programlama

- **Algoritma**
  - Bir problemi çözmek için kullanılan kurallar.
- **Veri Yapısı**
  - Bilgisayardaki verileri organize etmek için kullanılan belirli yöntemler.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Algorithm>

https://en.wikipedia.org/wiki/Data_structure

Matrisler

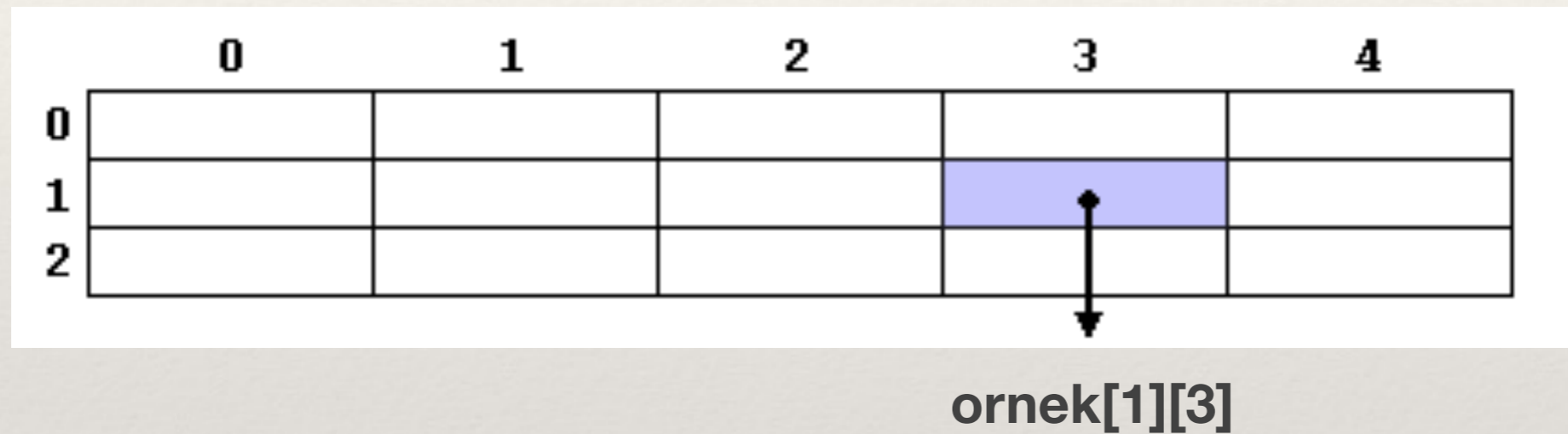
- ❖ C++ da matrisleri iki boyutlu diziler olarak tanımlarız.
Örnek olarak:

```
int ornek[3][3];
```

- ❖ Bize 3x3 lük integer tipinde bir matris oluşturur

Matrisler

```
int ornek [3][5];
```

Örnek

- ❖ 3×3 lük iki matris tanımlayalım ve bu matrisleri toplayalım.
- ❖ Matris toplamı, aynı indisli matris elemanlarının birbirleri ile toplanmasıdır.

Örnek

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main() {
    double matris1[3][3]={1.0,3.0,5.3,2.1,4.3,1.1,7.1,8.2,2.9};
    double matris2[3][3]={12,34,13,2,4,11,7,2,9};
    double toplam[3][3];
    for(int i =0; i<3; i++){
        for(int j=0; j<3; j++){
            toplam[i][j] =matris1[i][j] + matris2[i][j];
        }
    }
    for(int i =0; i<3; i++){
        for(int j=0; j<3; j++){
            cout<<toplam[i][j]<<"\t";
        }
        cout <<endl;
    }

    return 0;
}
```

Ekrana yazdırmak

```
for(int i =0; i<3; i++){  
    for(int j=0; j<3; j++){  
        cout<<toplama[i][j]<<"\t";  
    }  
    cout <<endl;  
}
```

```
13      37      18.3  
4.1     8.3     12.1  
14.1    10.2    11.9
```

Matris Çarpımı

- ❖ Matris çarpımı programı yazın.

Vektörler

- ❖ Dizileri tanımlarken boyutlarını önceden tanımlamamız gerekmektedir.
- ❖ Dizi elemanlarını değiştirebiliriz ancak dizi boyutunu program içerisinde arttırıp azaltamayız.
- ❖ Daha esnek yapıda dizi yaratmak istediğimizde vektör yapısı imdadımıza yetişir.
- ❖ Vektörler'i boyutları değiştirilebilen diziler olarak düşünebiliriz.

Vektörler

- ❖ Vektörleri tanımlarken programın başına vektör kütüphanesini eklememiz gerekmektedir.

```
#include <vector>
```

- ❖ Vektörü tanımlarken diziden biraz daha farklı tanımlarız.

```
vector isim <veritipi>
```

```
vector veriler <int>
```

Vektörler

---

vector veriler <int>

Veriler isminde vektör yapısı oluşturdum

içerisine integer (tamsayı) koyacağım.

Iterators:

begin	Return iterator to beginning (public member function)
end	Return iterator to end (public member function)
rbegin	Return reverse iterator to reverse beginning (public member function)
rend	Return reverse iterator to reverse end (public member function)
cbegin C++11	Return const_iterator to beginning (public member function)
cend C++11	Return const_iterator to end (public member function)
crbegin C++11	Return const_reverse_iterator to reverse beginning (public member function)
crend C++11	Return const_reverse_iterator to reverse end (public member function)

Capacity:

size	Return size (public member function)
max_size	Return maximum size (public member function)
resize	Change size (public member function)
capacity	Return size of allocated storage capacity (public member function)
empty	Test whether vector is empty (public member function)
reserve	Request a change in capacity (public member function)
shrink_to_fit C++11	Shrink to fit (public member function)

Element access:

operator[]	Access element (public member function)
at	Access element (public member function)
front	Access first element (public member function)
back	Access last element (public member function)
data C++11	Access data (public member function)

Modifiers:

assign	Assign vector content (public member function)
push_back	Add element at the end (public member function)
pop_back	Delete last element (public member function)
insert	Insert elements (public member function)
erase	Erase elements (public member function)
swap	Swap content (public member function)
clear	Clear content (public member function)
emplace C++11	Construct and insert element (public member function)
emplace_back C++11	Construct and insert element at the end (public member function)

Vektör Örneği

- ❖ Ürettiđi 10 adet rasgele sayıyı , vektör içine yazdıran program yazalım.

Vektör Örneği

```
#include <iostream>
#include <vector>
#include <stdlib.h>      /* srand, rand */
#include <time.h>       /* time */
using namespace std;
int main() {
    int rast_sayi;
    vector <int> rasgele;
    for(int i =0; i<10; i++)
    {
        /* 1 ve 20 arasında rasgele sayı üretelim */
        rast_sayi = rand() % 20 + 1;
        rasgele.push_back(rast_sayi);
    }

    for(int i =0; i<rasgele.size(); i++)
    {
        cout<<rasgele[i]<<endl;
    }

    return 0;
}
```

Vektör Örnekleri

- ❖ Vektördeki en büyük elemanı bulan program yazın.

Kaynaklar

- ▶ <http://www.cplusplus.com/doc/tutorial/>
- ▶ www.py4e.com
- ▶ C++ How to program (Deitel)
- ▶ Ferhat Özok Bilgisayar Programlama I ders notları
- ▶ <http://www.cplusplus.com/reference/vector/vector/>